PITANJA S ISPITA DRŽAVNE MATURE (svi ispiti DM-a do ljeta 2019.) – POLITIKA, POL. DJELOVANJE, POL. UTAKMICA

1.	Kako se naziva postupanje građana koje je u skladu sa zakonom? <u>legalno/zakonito / legalno postupanje /zakonito postupanje / legalnost</u>						
2.	Politički komentator jednih tjednih novina odustao je objaviti tekst o problemu korupcije vladajućih zbog straha od gubitka posla. Kako se naziva opisani postupak odustajanja novinara od objave teksta? <u>autocenzura</u>						
3.	Koja se vrsta politike bavi provedbom kurikularne reforme? a. vanjska b. socijalna C. obrazovna						
4.	Na koji se način stječe puni politički autoritet? a. legitimnošću i legalnošću b. kandidaturom na izborima c. osnivanjem političke stranke						
5.	Kojoj vrsti političkoga govora pripada govor političara koji se intenzivno koristi stručnom terminologijom? <u>ekskluzivni /ekskluzivni govor/ ekskluzivni pol</u> itički govor						
6.	Indijski narod vjerovao je u iznimne moći i heroizam Mahatme Gandhija te mu se bezrezervno pokoravao. Koji tip vlasti prema Maxu Weberu predstavlja opisana vladavina? <u>karizmatsku vlast</u>						
7.	Kako se nazivaju aktivnosti koje se provode prije izbora, a kojima političke stranke i kandidati prenose političke poruke biračima kako bi pridobili njihove glasove? <u>izborna promidžba / izborna kampanja / predizborna kampanja</u>						
8.	Koje je doslovno značenje grčke riječi politeia? a. grad b. država c. zajednica						
9.	Španjolski predsjednik Francisco Franco preuzeo je vlast državnim udarom 1936. godine te zatim donio zakone na temelju kojih je vladao. Što karakterizira njegovu vlast? a. legalnost uz nedostatak legitimnosti b. legitimnost uz nedostatak legalnosti c. nedostatak i legitimnosti i legalnosti						
10.	 Koje je ime politologa novoga vijeka čije je glavno djelo Vladar, a koji politiku tumači kao vještinu upravljanja državom? Niccolò Machiavelli / N. Machiavelli / Machiavelli 						
11.	Većina je građana u Narodnoj Republici Kini politički pasivna i ne osjeća se povezano s političkim sustavom te smatra da jedino država odlučuje o svemu. Koji tip političke kulture opisuje navedeni primjer? Podanička politička kultura / podanička						
12.	Kako se prema Maxu Weberu naziva tip vlasti britanske kraljice Elizabete II.? Tradicionalna vlast / tradicionalni tip vlasti / tradicionalna						
13.	3. Kako se naziva zabrana prikazivanja televizijskoga sadržaja za koji je vladajuća politička stranka procijenila da narušava njezin ugled cenzura						
14.	Koja je od navedenih aktivnosti primjer političkoga djelovanja? a. Turistička zajednica lobira za uređenje naselja. b. Svećenik skuplja milodar za uređenje crkve. c. Vatrogasci čiste odvodne kanale naselja.						
15.	Ekološka udruga potpisima građana nastoji spriječiti općinsku odluku o izgradnji odlagališta velikoga otpada. Kako se naziva dokument koji građani potpisuju?						
	(a.) peticija b. konvencija c. interpelacija						
16.	 Kako se naziva znanost koja proučava procese nadmetanja i borbe za vlast u državi te djelovanje i učinkovitost državnih institucija i nevladinih organizacija? Politologija / političke znanosti / politička znanost 						
17.	7. Koji tip vlasti prema Maxu Weberu temelji svoj legitimitet na vjerovanju u iznimne i nadnaravne osobine vođe? <u>Karizmatska vlast</u>						
18.	3. Kako se nazivaju interesne organizacije radnika koje kolektivnim pregovaranjem s vladom i poslodavcima osiguravaju zaštitu prava radnika u državi? sindikati						
19.	Kako se naziva društveni pokret koji se zalaže za unapređenje položaja žena, uklanjanje spolne diskriminacije te promicanje rodne jednakosti? Feminizam / feministički pokret (sufražetkinje)						

20.	Koja od navedenih organizacija usmjerava svoje djelovanje prvenstveno na osvajanje vlasti? a. sindikat radnika b politička stranka radnika c. udruga nezaposlenih radnika	
21.	Kako se naziva tip vlasti koja zasniva svoju legitimnost prije svega na poštivanju običaja koji se prenose generacijama te na nasljednome pravu?	
	a. karizmatska vlast (b.) tradicionalna vlast c. racionalno-legalna vlast	
22.	Kojim se političkim govorom koriste politički akteri u profesionalnome žargonu, a koji nije u redovitoj upotrebi u široj javnosti? a. totalitarnim	
23.	Kako se naziva oblik nasilnoga političkog djelovanja kojemu je cilj uništenje svih pripadnika jedne etničke skupine? (a.) genocid (b.) preseljenje (c.) protjerivanje	
24.	Kako se u politici nazivaju pojedinci koji raspolažu važnim informacijama te ih dostavljaju medijima iz uvjerenja da javnost treba bit upoznata sa zloupotrebama koje poduzimaju političke elite? <u>zviždači</u>	ti
25.	Kako se naziva stručnjak koji je kao plaćeni aktivist uključen u politički proces te svojim aktivnostima želi utjecati na političke odluk u korist skupine koju zastupa? lobist	e
26.	Prosvjedovanje građana ispred središnje banke oblik je političkoga djelovanja. a. Točno b. Netočno	
27.	Za političko djelovanje lokalne udruge potrebna je suglasnost gradonačelnika. a. Točno b. Netočno	
28.	Kako se naziva mogućnost pojedinca da nametne svoju volju drugima usprkos njihovu otporu? a. moć b. karizma c. autoritet	
29.	Kako se naziva politički govor u kojemu govornik naglašava važnost izrečene poruke ponavljanjem važnih riječi i rečenica? a. emotivan c. koherentan	
30.	Javna politika kojom se uređuju vrste, trajanje i način organiziranja srednjih škola u Republici Hrvatskoj naziva se <u>prosvjetna / obrazovna</u> politika.	
31.	Legitimna vlast osobe kojoj podanici bezrezervno vjeruju i spremni su je slijediti zbog uvjerenja u njezine iznimne osobine i sposobnosti Max Weber naziva karizmatska vlast.	
32.	Prema Ustavu Republike Hrvatske svi zaposleni imaju pravo osnivati sindikate te slobodno u njih stupati i iz njih istupati radi zaštite svojih socijalnih i gospodarskih / ekonomskih interesa.	ì
33.	Demokratski izabrano gradsko vijeće donijelo je odluku o izgradnji odlagališta opasnoga otpada. S tom se odlukom slaže većina građana toga grada te se zato ta odluka može smatrati legitimnom. a. Točno b. Netočno	
	Kada organizacija civilnoga društva provodi strategiju koju je usvojila Vlada Republike Hrvatske, ona djeluje kao vladina organizacij a. Točno b Netočno	a.
35.	Politički dužnosnik u svojemu govoru ističe pojedine nacionalne manjine kao nepoželjne u hrvatskome društvu. Ustav Republike Hrvatske dopušta takvo djelovanje kao izraz slobode političkoga izražavanja. a. Točno b. Netočno	
36.	Kojoj je vrsti političke kulture svojstven visoki stupanj opće političke kompetencije građana? a. podaničkoj b. parohijalnoj c. participativnoj	
37.	Kako se naziva sposobnost pojedinca ili skupine da nametne svoju volju drugima usprkos njihovu otporu? a. moć b. karizma c. autoritet	
38.	Djelatnost upravljanja državom i poslovima od općega interesa za veliki broj ljudi naziva se politika .	
39.	Max Weber vlast koja crpi svoju legitimnost iz vjere podanika u iznimne sposobnosti njihova vođe naziva <u>karizmatska</u>	

40.	umanjiti učinak ranije izrečenoga? ekstenzivni pol. govor
41.	Interesne skupine djeluju putem masovnih kampanja kako bi osvojile političku vlast. a. Točno b. Netočno
42.	Koju vlast građani prihvaćaju zato što se ta vlast drži uvriježenih procedura, starih običaja i ustaljenih vrijednosti? a. karizmatsku b. tradicionalnu c. racionalno-legalnu
43.	Koju vrstu političkoga govora odlikuje upotreba dugih rečenica i pozivanje na sporedne teme kako bi se sugovornika udaljilo od osnovne teme?
	a. emotivni govor b. koherentni govor C. ekstenzivni govor
	Djelatnost uređivanja i upravljanja poslovima od zajedničkoga interesa za veliki broj ljudi naziva se <u>politika</u> Legitimnost <u>karizmatske</u> vlasti temelji se na vjerovanju u iznimnu moć i posebne sposobnosti političkoga vođe.
46.	Čemu od navedenoga teže interesne skupine? a. utjecanju na vlast b. izbornomu natjecanju c. formiranju vladajuće koalicije
47.	Kako se naziva akt koji je potpisao veći broj građana koji time zahtijevaju promjene zakona o radu? a. uredba b. peticija c. manifest
48.	Politički govor u kojemu govornik upotrebljava duge rečenice i poziva se na sporedne teme ne bi li poništio učinak nečega što je prije rečeno naziva se <u>ekstenzivni</u> govor.
49.	Vlast koja se temelji na vjerovanju većine članova političke zajednice da je dana vlast valjana i opravdana naziva se legitimna vlast.
50.	Koja vlast temelji svoju legitimnost na vjerovanju u iznimne osobine i sposobnosti vladara? karizmatska
51.	Sindikati su interesne skupine građana koje se prvenstveno bore za vlast u državi. a. Točno b. Netočno
52.	U želji da formiraju vlast nakon izbora, političke stranke često stvaraju koalicije. a. Točno b. Netočno
53.	Koji od navedenih tipova vlasti legitimnost prvenstveno stječe pobjedom na kompetitivnim izborima? a. karizmatski b. racionalno-legalni c. tradicionalni
54.	Na kojoj se razini vlasti donose zakoni o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi? a. na lokalnoj b na državnoj c. na županijskoj
55.	Dobrovoljno prihvaćanje vlasti kao opravdane i moralno utemeljene naziva se <u>legitimnost</u>
56.	Na postavljeno pitanje na predizbornome skupu govornik upotrebljava duge rečenice i poziva se na sporedne teme nastojeći tako izbjeći govoriti o osnovnoj temi postavljenoga pitanja. Kako se naziva takav tip političkoga govora? ekstenzivni
57.	S kojom se ideologijom najjasnije povezuju vrijednosti individualizma? liberalnom / liberalizmom
58.	Legitimna je samo ona vlast koja poštuje zakone. a. Točno (b.) Netočno
59.	Kako se naziva politički govor u kojemu se ponavljaju važne riječi ili rečenice kako bi se provjerila prihvatljivost poruke? a. iterativni b. emotivni c. ekspresivni
60.	Kojemu tipu vlasti pripada vlast srednjovjekovnih careva i kraljeva koji su svoju vladavinu opravdavali Božjim zakonima? a. racionalnoj b. karizmatskoj c.) tradicionalnoj
61.	Manje ili više trajni i organizirani napori velikoga broja pojedinaca kojima je cilj promicati određene promjene u društvu nazivaju se društveni pokreti
62.	Postupanje vlasti u skladu s ustavom, zakonima i drugim propisima naziva se legalnost / zakonitost
63.	Koji pojam označava vlast koju prihvaća i kojoj se dobrovoljno pokorava većina članova političke zajednice? pojmom legitimnosti / legitimiteta

64.	. Kako se naziva vrsta politickoga govora s iz a. emotivni	zrazito dugim re b. ekspresiv	•	udaljav (c.)	a od osnovne teme? ekstenzivni
65	. Kojoj od navedenih vrsta posebnih politika	•			
05.	a. kulturnoj	b. obrazovi		u sieuii	c. znanstvenoj
66.	. Kako se naziva vrsta političkoga subjekta k izabrano rukovodstvo, a koja se bori raznii politički život građana?		=		
	a.) politički pokret	b. politička	frakcija	c.	politička stranka
67.	Prihvaćanje vlasti od naroda na temelju uv legitimnost	vjerenja u njezii	nu valjanost i opravdanost ozn	ačava se	pojmom
68.	. Kada vlada ima mogućnost zatvaranja rud da vlada ima <mark>moć</mark>	-		-	a i lokalnoga stanovništva, to znači ći autoritet ili instrumente vlasti.
69.	. Političku zajednicu obilježavaju istovjetni i a. Točno	nteresi građana	a. b. Netočno		
70.	. Kako se naziva politički govor koji se upotr a. totalitarni	rebljava među p	profesionalnim političarima, a i b. ekskluzivni	manje je c.	
71.	. Koja vrsta vlasti odražava vjerovanje puka a. racionalna	u iznimne vrije	dnosti i autoritet vođe kojemu b karizmatična	ı su i em c.	otivno predani? tradicionalna
72.	Proizvođači duhana s pomoću vještih struč zakone koji pogoduju duhanskoj industriji. a. agitaciju	-	enih metoda političkoga djelov		=
73.	. Građani se radi ostvarenja svojih političkih oblicima političkoga djelovanja nastoje utj	·=		uju u into 	eresne skupine koje različitim
74.	Utemeljenost postupanja u skladu s ustavo legalitet / legalnost / zakonitost / ustavno		bez obzira kako su oni nastali,	označa	va se pojmom
75.	Ekskluzivni politički govor najčešće koriste a. Točno	političari u jav	nim nastupima kada se obraća b Netočno	ju velikii	m masama.
76.	. Čija je potpora potrebna da bi se vlast mo	gla nazvati legit b. političke		c.	predsjednika države
77.	. Vlast koja svoje djelovanje temelji na zako legalna	nima u svim po –	dručjima svojeg državnog ustr	oja nazi	va se
78.	Pojam <u>moć</u> odnosu provode svoju volju usprkos otpor	<del></del>	rumijeva vjerojatnost da pojed	inac ili s	kupina ljudi u nekom društvenom
79.	. Na čemu se temelji legitimnost racionalne	vlasti? <u>na (una</u>	prijed) određenim normama pon	ašanja ili	zakonskim procedurama
80.	. Na koji način sam novinar može ugrožavat	ti slobodu tiska	autocenzurom, manipulacijom	informac	ijama, lažima, pogrešnom ili zlonamjernom
81.	. Legalnost vlasti iskazuje se u njezinu djelo a. Točno	vanju prema za	interpretacijom činjenica konima u svim područjima drž b. Netočno	avnog u	stroja.
82.	Što obilježava pojam legalnosti?				
	a. postupak donošenja zakona	•	ru predlaganja zakona	(c.) p	postupanje u skladu sa zakonom
83.	. Koji se tip vlasti poziva na načelo "oduvijel a. racionalna vlast	k je tako bilo"? b. karizmat	ska vlast	C.	tradicionalna vlast
84.	. Vlast koju prihvaća većina ljudi i spremno	joj se pokorava	naziva se legalna		

85.	Znanost o politici naziva se politologija					
86.	. Navedite tri vrste političkog govora. ekstenzivan / koherentan / iterativan / ekskluzivan / totalitaran / demokratski / emotivan					
87.	Karizma podrazumijeva vladanje na temelju sustava jasno određenih pravila djelovanja. a. Točno b. Netočno					
88.	Kako se naziva skup ideja kojima se objašnjava i zagovara određeni način uređenja društvenih poslova i političkih odnosa? (a.) politička ideologija b. politički sustav c. politički poredak					
89.	Politika podrazumijeva djelatnost uređivanja i upravljanja poslovima od zajedničkoga interesa za veliki broj ljudi. a. Točno b. Netočno					
90.	Kakva je demokratska vlast izabrana od strane građana? a. legitimna i legalna b. legalna i apsolutna c. legitimna i apsolutna					
91.	Legalnost podrazumijeva postupanje u skladu sa <u>zakonom</u>					
92.	Politički govor u kojem se ponavljaju važne riječi ili rečenice kako bi se provjerila prihvatljivost poruke naziva se iterativni govor.					
93.	Političko djelovanje je javno djelovanje. a. Točno b. Netočno					
94.	Kako se naziva politički govor dijaloga, tolerancije i socijalne osjetljivosti prihvatljiv svim članovima zajednice? a. ekskluzivni b. demokratski c. totalitarni					
	 Koje je obilježje racionalne vlasti? a. Zajamčena je javnost rada. b. Vlast obnašaju rođaci i podanici vladara. c. Vođa podanicima dokazuje svoju iznimnu moć. Kad politički kandidat rabi duge rečenice i poziva se na sporedne teme kako bi udaljio sugovornika od osnovne teme, kaže se da					
	rabi <u>ekstenzivan</u> politički govor.					
97.	Kako se naziva tip vlasti koja svoju legitimnost temelji na unaprijed određenim normama ponašanja i zakonskim aktima? racionalna					
	Politička kampanja je oblik političkoga djelovanja. Navedite još jedan od mogućih oblika političkoga djelovanja. napis političkog sadržaja, politički govor, fizička akcija, prosvjed; političko djelovanje u međunarodnoj zajednici je vođenje pregovora o pristupanju u eu (na primjer). Što je cilj interesnih skupina u civilnome društvu? osobna, politička, gospodarska, socijalna i kulturna					
100	.Kako se naziva politički govor u kojem se ponavljaju važne riječi ili rečenice kako bi se provjerila prihvatljivost poruke?					
	a. emotivni govor b. ekstenzivni govor C. iterativni govor					
	.Politički govor može biti: emotivan, ekpresivan, iterativan, ekstenzivan i koherentan					
	.Što je politologija? <u>znanost o politici</u>					
103	Legitimnost koje vlasti se temelji na unaprijed određenim normama ponašanja, zakonskim aktima i procedurama? <u>racionalne vlasti</u>					
104	.Filip Makedonski je na kongresu u Korintu ujedinio sve grčke države u savez kojem je on bio na čelu i koji mu je bio potreban za osvajanje Perzije. Što je, u navedenome slučaju, za Filipa Makedonskoga krajnji politički cilj, a što sredstvo za postizanje toga cilja? krajnji politički cilj je osvajanje Perzije, a sredstvo ostvarenja je savez drža					

TOČNI ODGOVORI

- legalno/zakonito / legalno postupanje /zakonito postupanje / legalnost
   autocenzura
- 3. c
- 4. a
- ekskluzivni /ekskluzivni govor/ ekskluzivni politički govor
- 6. karizmatsku vlast
- izborna promidžba / izborna kampanja / predizborna kampanja
- 8. b
- 9. a
- Niccolò Machiavelli / N. Machiavelli / Machiavelli
- 11. Podanička politička kultura / podanička
- 12. Tradicionalna vlast / tradicionalni tip vlasti / tradicionalna
- 13. Cenzura
- 14. a
- 15. a
- Politologija / političke znanosti / politička znanost
- 17. Karizmatska vlast
- 18. Sindikati
- 19. Feminizam / feministički pokret (sufražetkinje)
- 20. b
- 21. b
- 22. b
- 23. a
- 24. Zviždači
- 25. Lobist
- 26. T
- 27. N
- 28. a 29. b
- 30. prosvjetna/obrazovna
- 31. karizmatska vlast
- 32. gospodarskih/ekonomskih
- 33. T
- 34. N

- 35. N
- 36. c
- 37. a
- 38. politika
- 39. karizmatskom/karizmatska vlast
- 40. Ekstenzivni politički govor
- 41. N
- 42. b
- 43. c
- 44. politika
- 45. karizmatske
- 46. a
- 47. b
- 48. ekstenzivni
- 49. legitimna
- 50. karizmatska vlast
- 51. N
- 52. T
- 53. b
- 54. b
- 55. legitimnost
- 56. ekstenzivni politički govor
- 57. liberalnom/liberalizmom
- 58. N
- 59. a
- 60. c
- 61. društveni pokreti
- 62. legalnost/zakonitost
- 63. pojmom legitimnosti /legitimiteta
- 64. c
- 65. b
- 66. a
- 67. legitimnost
- 68. moć
- 69. N
- 70. b
- 71. b
- 72. b
- 73. vlasti/vlade/parlamenta
- 74. legalitet / legalnost / zakonitost/ ustavnost
- 75. N

- 76. a
- 77. legalna
- 78. moć
- na (unaprijed) određenim normama ponašanja ili zakonskim procedurama
- 80. autocenzurom, manipulacijom informacijama, lažima, pogrešnom ili zlonamjernom interpretacijom činjenica
- 81. T
- 82. c
- 83. c
- 84. legalna
- 85. politologija
- ekstenzivan / koherentan / iterativan / ekskluzivan / totalitaran / demokratski / emotivan
- 87. N
- 88. a
- 89. T
- 90. a
- 91. zakonom
- 92. iterativni
- 93. T
- 94. b
- 95. a
- 96. ekstenzivan
- 97. racionalna
- 98. napis političkog sadržaja, politički govor, fizička akcija, prosvjed; političko djelovanje u međunarodnoj zajednici je vođenje pregovora o pristupanju u eu (na primjer).
- 99. osobna, politička, gospodarska, socijalna i kulturna
- 100. c
- 101. ekstenzivan i koherentan
- 102. znanost o politici
- 103. racionalne vlasti
- 104. krajnji politički cilj je osvajanje Perzije, a sredstvo ostvarenja je savez drža